

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

**KOŚCIÓŁ PARAFIALNY RZYMSKOKATOLICKI P. W.
NAJŚWIĘTSZEGO SERCA JEZUSOWEGO**

2. Czas powstania

1931-39 r.

3. Miejscowość

ROZEDRANKA STARA

4. Adres

Rozedranka Stara 8
16- 100 Sokółka
nr ewidencyjny działki 129, obręb 0043
Rozedranka Stara
nr księgi wieczystej KW [REDACTED]

5. Przynależność administracyjna

Województwo: podlaskie
Powiat: sokólski
Gmina: Sokółka

6. Współrzędne geograficzne

N: 53°22'20.0"E: 23°20'12.3"

7. Poprzednie nazwy miejscowości

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszego
Serca Jezusowego
Rozedranka Stara 8
16-100 Sokółka

9. Użytkownik i jego adres

Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszego
Serca Jezusowego
Rozedranka Stara 8
16-100 Sokółka

10. Formy ochrony

Rejestr zabytków województwa podlaskiego
pod numerem rejestru A - 601
I.dz. R. 5140.65.2016.KN z dnia 29.11. 2016 r.

1.

ORIENTACJA

Skala 1:25 000

Stara Rozedranka

500m

No

12. Historia

Rozedranka Stara do 1922 r. należała do parafii w Sokółce. W 1919 r. na podstawie zgody biskupa wileńskiego Jerzego Matulewicza zbudowano tu drewnianą kaplicę pw. Najświętszego Serca Jezusowego, poświęconą przez dziekana sokólskiego ks. Adama Białozora w 1920 r. Parafię w Rozedrance Starej erygował biskup wileński w lipcu 1922 r., a jej pierwszym proboszczem mianowano ks. Stanisława Bartoszewicza. Projekt nowej świątyni murowanej został opracowany w 1927 r. przez inż. Piotrowskiego. Do budowy kościoła przystąpiono w 1931 r., wkrótce jednak z powodu trudności finansowych zostały przerwane. Wznowiono je dopiero w 1936 r. ks. Staraniem nowego proboszcza, ks. Stanisława Bylińskiego. W toku robót okazało się, że projekt z 1927 r. zawiera błędy techniczno-konstrukcyjne. Przeprojektowanie wieży, sklepienia i dachu powierzono arch. J. Pieńczykowskiemu. Budowę kontynuował dopiero od 1938 r. ks. Ignacy Trosko i prowadził ją do 23 września 1939 roku, kiedy to został zmuszony do wyjazdu na Litwę. Roboty kontynuował zastępujący go ksiądz prefekt z Sokółki Aleksander Bebko. Wykonano wówczas sklepienia i dach. On to też 26 listopada 1939 r. kościół poświęcił. Prace wykończeniowe trwały jeszcze po II wojnie światowej. Po powrocie ks. Trosko w lecie 1941 roku nadal prowadzono prace wykończeniowe. Z lat 70tych i 80tych XX wieku pochodzą polichromie we wnętrzu kościoła. Aktualny wystrój świątyni powstał staraniem ks. Jana Hołodoka w latach 1992-1997.

13. Opis

sytuacja: Kościół zlokalizowany na wzniesieniu, w północnej części wsi, po zachodniej stronie drogi Rozedranka Stara – Starzynka, na cmentarzu przykościelnym, ogrodzonym kamiennym murem, do którego wejście po betonowych schodach.

materiał, konstrukcja, technika: murowany z cegły, ściany zewnątrz i wewnątrz tynkowane, w partii cokołu z kamienia polnego. W prezbiterium w dolnej partii ściany obłożone drewnianymi płycinami. Sklepienia nawy głównej i prezbiterium kolebkowe, w nawach bocznych i w zakrystii płaskie. Filary podtrzymujące chór murowane z cegły, tynkowane. Nawy boczne wydzielone murowanymi filarami. Schody wewnętrzne drewniane dwubiegowe-łamane. Wieżba dachowa drewniana, konstrukcji krokwiowo- kleszczowej. Dach pokryty blachą płaską malowaną. Drzwi zewnętrzne drewniane ramowo- płycinowe dwuskrzydłowe i jednoskrzydłowe do zakrystii, wewnętrzne dwuskrzydłowe kraty metaloplastyczne oraz jednoskrzydłowe, przeszkłone do zakrystii; w oknach witrażowych ślusarka. Parapety okienne z blachy ocynkowanej. W oknach wieży drewniane żaluzje. Posadzka betonowa. W nawach oraz w południowej zakrystii posadzka wyłożona ozdobnymi drobnymi płytkami w geometryczne wzory. Krzyż na iglicy wieży metalowy.

rzut: na rzucie krzyża łacińskiego, od wschodu prostokątna kruchta, od zachodu prostokątne prezbiterium zamknięte trójbocznie. Po jego stronie północnej i południowej wieloboczne zakrystie.

bryła: rozczłonkowana; nawa główna i nawy boczne jednej wysokości, jednokondygnacyjne, nakryte dachem wielospadowym, niższe prezbiterium nakryte dachem wielospadowym, niższe od prezbiterium zakrystie nakryte dachami dwuspadowymi. Wieża w części wschodniej trzykondygnacyjna, prostopadłościenna w I i II kondygnacji, w III kondygnacji ośmiościan nakryty wieloboczną iglicą z krzyżem.

elewacje: we wszystkich elewacjach oprócz wieży cokoł zabezpieczony blachą. **Elewacja wschodnia:** trzykondygnacyjna, na kamiennym cokole, na osi środkowej parteru prostokątna nisza zamknięta odcinkowo, zwężająca się uskokowo, w której drzwi dwuskrzydłowe, płycinowe. Nad drzwiami wnęka zamknięta łukiem ostrym, w której płaskorzeźba przedstawiająca Jezusa Dobrego Pasterza. W kondygnacji II duże wąskie gładowane okno zamknięte łukiem ostrym. W trzeciej kondygnacji wieża przechodzi w ośmiościan, z oknami ostrołukowymi w każdej ścianie. W oknach żaluzje. Wieża zwieńczona wieloboczną iglicą z krzyżem. **Elewacja południowa:** na kamiennym cokole, zwieńczona gzymsem profilowanym; w części korpusu głównego prostokątny otwór okienny zamknięty łukiem ostrym, z oknem wielokwaterowym. W ścianie nawy bocznej dwa analogiczne otwory okienne. W ścianie zakrystii prostokątny otwór drzwiowy, z drzwiami jednoskrzydłowymi, płycinowymi, po ich wschodniej stronie prostokątny otwór okienny zamknięty łukiem ostrym z oknem wielokwaterowym. **Elewacja północna:** analogiczna jak południowa, w zakrystii okna jak w elewacji południowej, ale brak drzwi. **Elewacja zachodnia:** na kamiennym cokole, ściany zakrystii północnej i południowej zwieńczone gzymsem profilowanym, bez otworów, trójbocznie zamknięte prezbiterium również zwieńczone gzymsem profilowanym, w ścianie środkowej brak otworu, w bocznych otwory okienne jak w korpusie głównym.

wnętrze: kościół z nawą główną i przecinającymi ją pod kątem prostym nawami bocznymi. Nad kruchtą chór muzyczny z balustradą pełną, z drewnianych profilowanych płycin.

wyposażenie: ołtarz główny, ołtarze boczne, prospekt organowy, konfesjonały.

instalacje: elektryczna.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
5,950 m ³	350 m ²	sakralne	sakralne
18. Stan zachowania Fundamenty, ściany zewnętrzne i wewnętrzne w dobrym stanie. Więźba dachowa, w dobrym stanie, farba pokrycia dachowego złuszczona.		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie Pokrycie dachowe wymaga przemalowania	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Karta ewidencyjna cmentarza przykościelnego, WUOZ Białystok
Archiwum Parafialne w Rozedrance Starej, Kronika z 1931 r, Inwentarz z 1945 r.
Archiwum Archidiecezjalne w Białymstoku, ks. A. Bakura, Parafia i kościół w Starej
Rozedrance (rękopis).

21. Uwagi

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Bibliografia

- K. A. Jabłoński, Główne tendencje stylistyczne w międzywojennej architekturze sakralnej na terenie obecnej architektury białostockiej, Białostoczczyzna 4/96, Białystok 1996 s. 46-48.
- K.A. Jabłoński, Budownictwo kościelne 1795- 1939 na terenie Archidiecezji Białostockiej, Białystok 2002
-Schematyzm Archidiecezji Białostockiej 2014, Białystok 2014, s. 378.
-Spis kościołów i duchowieństwa Archidiecezji Białostockiej, 2008, Białystok 2008 s. 317-320.

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

W. Wróbel
tekst: mgr Wiesław Wróbel, mgr inż. arch. Krzysztof Kulesza, październik 2019 *K. Kulesza*
plany, rysunki: mgr inż. arch. Krzysztof Kulesza, październik 2019 *K. Kulesza*
fotografie: mgr inż. arch. Krzysztof Kulesza, październik 2019 *K. Kulesza*

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

26. Załączniki

2 wkładki

1. Miejscowość
ROZEDRANKA
STARA

2. Gmina
SOKÓŁKA

3. Powiat sokólski

4. Województwo
podlaskie

5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres

**KOŚCIÓŁ PARAFIALNY
RZYMSKOKATOLICKI P. W.
NAJŚWIĘTSZEGO SERCA JEZUSOWEGO**

6. Zawartość załącznika:

Fotografie, spis fotografii, rzut

2

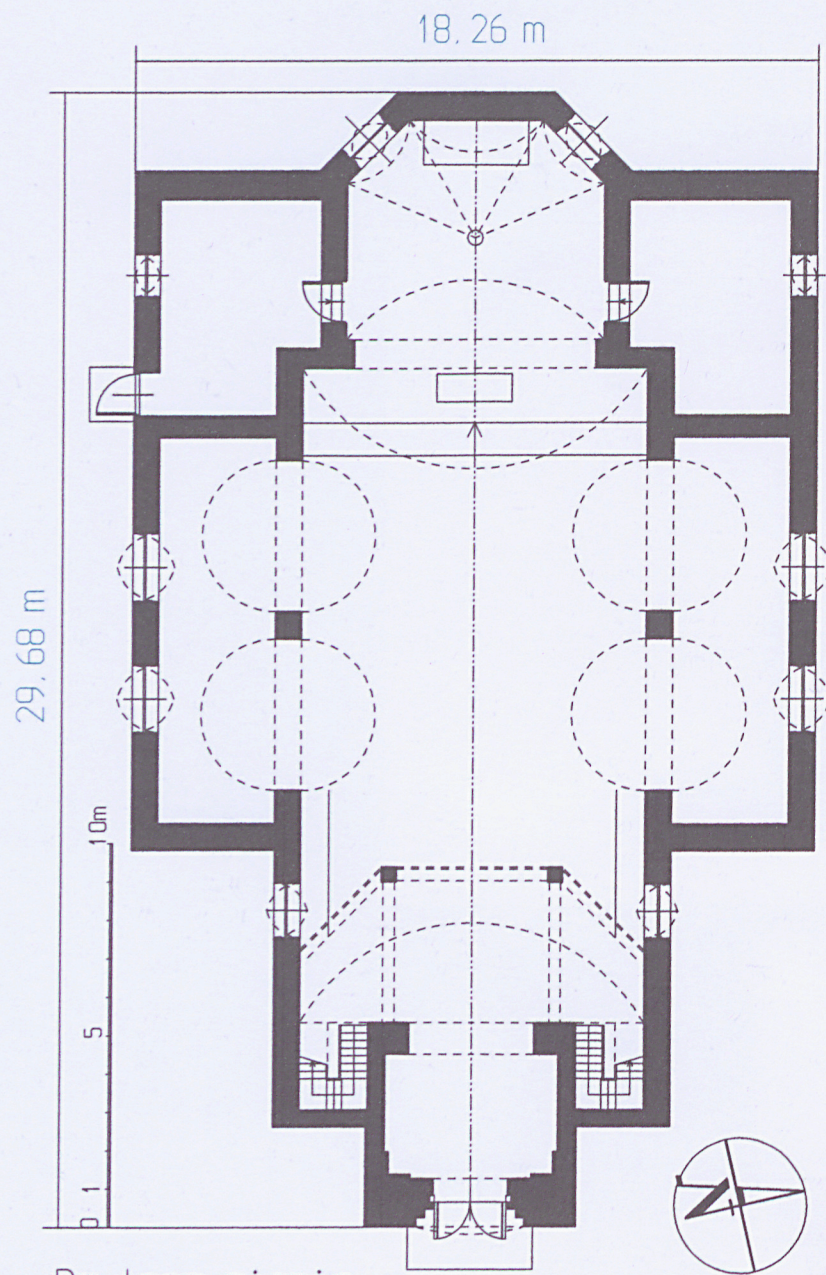
3.

Spis fotografii

1. Widok ogólny od wschodu
2. Elewacja frontowa – wschodnia
3. Elewacja południowa
4. Elewacja zachodnia
5. Elewacja północna
6. Płaskorzeźba nad wejściem głównym
7. Drzwi wejściowe. Widok od strony kruchty
8. Ołtarz główny
9. Chór muzyczny
10. Wnętrze. Ściana północna prezbiterium

Opracowanie załącznika: Krzysztof Kulesza, listopad 2019
(data i podpis)

Krzysztof Kulesza

4.

5.

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 2

1. Miejscowość
ROZEDRANKA
STARA

2. Gmina
SOKÓŁKA

3. Powiat sokólski

4. Województwo
podlaskie

5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY
RZYMSKOKATOLICKI P. W.
NAJŚWIĘTSZEGO SERCA JEZUSOWEGO

6. Zawartość załącznika:

Fotografie

6.

7

Opracowanie załącznika: Krzysztof Kulesza , listopad 2019
(data i podpis)

K. Kulesza

8

9.

10